

**СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНОГО СЕКТОРА РЕГІОНУ В
УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄС**

Черьомухіна І.С., здобувач вищої освіти

Солоха В.Г., здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Євроінтеграція відкриває нові можливості для вітчизняних суб'єктів господарювання аграрного сектору. Завдяки Угоді про асоціацію українська аграрна продукція отримали можливість вийти на європейський ринок. Водночас, євроінтеграція - це процес економічного, політичного та військового зближення країн Європи. Саме процес євроінтеграції став чинником загострення потреби формування власної конкурентоспроможності аграрного сектору регіону, що зумовило необхідність перегляду існуючої політики стимулювання регіонального розвитку аграрного сектору і забезпечення його відповідними конкурентними перевагами.

Встановлено, що складовими конкурентоспроможності аграрної галузі регіону є: по-перше, необхідність досягнення високого рівня життя сільського населення (конкурентоспроможність, що забезпечується населенням); по-друге, ефективність функціонування господарського механізму аграрної галузі регіону (конкурентоспроможність, що забезпечується аграрним виробництвом); по-третє, його інвестиційну привабливість аграрного сектору регіону (конкурентоспроможність фінансів).

Основними проблемами, що заважають інтегруватися Україні до Європейського Союзу є: падіння обсягів виробництва та зростання безробіття, домінування протягом тривалого часу політичних чинників над економічними, низька технологічність продукції, високий рівень інфляції, недосконалість

системи управління. Щодо позитивних факторів, то Україна має експортний потенціал та збільшує експорт продукції в останні роки, що говорить про готовність вести господарську діяльність за будь-яких умов..

Стратегічними пріоритетами підвищення конкурентоспроможності аграрної галузі регіону в умовах інтеграції до ЄС, на нашу думку можна вважати:

- створення аграрних кластерів. Створення кластерів надасть низку переваг аграрним підприємствам. Перш за все йдеться про ефективну та координовану співпрацю з органами влади; по-друге, можливість економити на масштабі, спільно закупаючи великі партії необхідних ресурсів чи замовляючи дослідження ринків або наукові розробки; третьою перевагою є можливість подаватися на гранти для вирішення колективних проблем; по-четверте, розбудова спільної логістичної інфраструктури та спільна промоція продукції учасників кластеру на внутрішньому і зовнішньому ринках. Також серед інших переваг для підприємств аграрної галузі є розробка разом із ВНЗ навчальних програм для підготовки кваліфікованих фахівців в аграрному секторі, спільні навчальні поїздки, стажування, замовлення послуг експертів. Ключовим засобом у забезпеченні і підвищенні конкурентоспроможності аграрної галузі регіону, в умовах інтеграції України до ЄС, є визначальна роль регіональних кластерів, як однієї з прогресивних форм реалізації корпоративних відносин і засад корпоративного управління та інноваційної моделі організації економічної і соціальної сфери аграрної галузі регіону;

- підвищення ролі місцевого самоврядування у забезпеченні конкурентоспроможності аграрної галузі територій (регіону, територіальних громад). Зокрема, закладені нормативно-правовою базою підвалини реорганізації господарського механізму територіального управління в контексті проведення територіальної реформи та децентралізації влади законодавчо забезпечили самостійність регіонам. За таких умов, органи місцевого самоврядування відіграють важливу роль у підтримці конкурентоспроможності аграрної галузі регіону, так як саме вони переймаються проблемами на більш

дрібних частинах регіону, так як саме ці частини формують даний регіон, тому не можна применшувати їх значення. Налагодження ефективної взаємодії між органами влади та територіальними громадами, створення для цього дієвих механізмів є першочерговим у сучасних умовах, а зміцнення місцевого самоврядування виступає запорукою безпечного розвитку та реалізації потенціалу конкурентоспроможності аграрної галузі регіонів і держави в цілому;

- розвитку інноваційних процесів в аграрній галузі регіонів України передбачає: поліпшення демографічної ситуації в сільській місцевості; подолання соціальної дискримінації населення і товаровиробників в сільських територіях, що сприятиме припливу в сільську місцевість кваліфікованих кадрів; зниження рівня безробіття на селі; створення нових робочих місць та нарощування робочих місць в соціальній сфері села і об'єктах інфраструктури агропродовольчого ринку; розширення мережі консультаційних служб для надання правових, економічних та технологічних консультацій суб'єктам аграрного підприємництва; підвищення інвестиційної привабливості аграрної галузі, сприяння реалізації інвестиційних проектів; розробки та реалізації соціально-економічних цільових програм.

Таким чином, врахувавши зазначені нами стратегічні пріоритети сучасна аграрна галузь має функціонувати на новій організаційній, економічній та технологічній основі, представляючи собою інтегровану виробничо-технологічну систему функціонально взаємопов'язаних підприємств, галузей і сфер, об'єднаних спільною кінцевою метою - забезпечення конкурентоспроможності аграрної галузі регіонів в умовах інтеграції України до ЄС.

Інформаційні джерела:

1. Самофатова В. А. Сталий розвиток агропродовольчої сфери регіону: теорія, методологія, управління. Одеса : Астропринт, 2018. 312 с
2. Кузьо Н. Кластерна організація аграріїв: зволікати не можна об'єднуватися // Інформаційно-аналітична газета «Агробізнес Сьогодні» <http://agro->

business.com.ua/agro/ekspertna-dumka/item/8193-klasterna-orhanizatsiia-ahrariiv-zvolikaty-ne-mozhna-obiednuvatysia.html

3. Інноваційна Україна 2020: національна доповідь / За заг. ред. В.М. Гейця та ін.; НАН України. — К., 2015. — 336 с.

4. Юрченко В. І. Сучасні стратегічні напрями розвитку інноваційних процесів в сільському господарстві регіонів України // Державне управління: удосконалення та розвиток № 12, 2017